

Dossier Coronaland: november 2020, de agressie neemt toe

Posted on 9 januari 2021 by J.M.C.M. Smarius

Bereidheid om maatregelen te volgen neemt af. Agressie neemt toe. Besmettingen nemen ook toe, met name bij zorgmedewerkers. Schaarste testmaterialen dreigt. Derde coronagolf trekken we niet. Alle Nederlanders maandelijks testen helpt niet. Dat moet je veel vaker doen. En dat kunnen we niet. Winkels dicht bij grote drukte. RIVM: 2^{e} golf duurt tot maart, gedrag verbetert. Vaccins komen eraan.

1 november 2020: Politie grijpt in bij illegaal feest in Limburg, 100 bekeuringen uitgedeeld.

De politie van Limburg heeft in de nacht van zaterdag op zondag met hulp van de ME een groot illegaal feest opgedoekt dat werd gehouden in het bosgebied in Geulle in de gemeente Meerssen. Ongeveer honderd feestvierders hebben een bekeuring gekregen. De politie arriveerde rond 3.30 uur en trof naar schatting tussen de honderd en honderdvijftig personen aan. Via verschillende bospaden bleef het publiek toestromen. Met hulp van de Mobiele Eenheid is het feest

beëindigd en hebben zo;n honderd aanwezigen een bekeuring gekregen. Elf mensen werden aangehouden omdat zij zich niet konden legitimeren. Organisatoren van wat de politie een “Halloween rave party” noemt, riskeren een boete van 4.000 euro. Alle aanwezige apparatuur is in beslag genomen. De politie kwam het feest op het spoor doordat ze informatie over de voorbereidingen in handen kreeg. Samen met meldingen van geluidsoverlast leidde dat tot de locatie. Burgemeester Annemarie Penn-te Strake van Maastricht en voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg vindt het onbegrijpelijk dat er nog steeds mensen zijn die zich niets van maatregelen aantrekken. “Met zijn allen moeten we dit virus terugdringen. Samen met de politie treden we daarom op tegen mensen die regels overtreden. Dit mag niet, dit kan niet.”

2 november 2020: Nederland bestelt ruim 9 miljoen coronasneltests.

Nederland heeft 9,2 miljoen coronasneltests besteld bij het Amerikaanse bedrijf BD. Die tests kunnen binnen een kwartier uitsluitsel geven of iemand het coronavirus onder de leden heeft. De eerste 1,2 miljoen tests worden halverwege deze maand afgeleverd. Nederland had al een bestelling voor 1,2 miljoen tests, maar heeft die uitgebreid met nog eens 8 miljoen tests. BD verwacht de volledige order in juni volgend jaar te hebben geleverd. Volgens BD is de Nederlandse overheid de eerste in Europa die een contract sluit met het bedrijf. Sinds september zijn de tests van BD in Europa toegelaten.

2 november 2020: Piek tweede golf in zicht, waarom dan toch weer maatregelen?

Bioscopen dicht, theaters dicht, minder mensen samen op straat. Grote kans dat er morgen nieuwe maatregelen worden aangekondigd. En dat terwijl de coronabesmettingen vandaag voor de derde dag op rij lijken te zijn gedaald. Wat gaat er dan zo slecht? In het kort: het aantal reisbewegingen moet nog flink omlaag worden gebracht. Een stabilisatie van de cijfers alleen is niet genoeg voor het kabinet, de cijfers moeten (flink) dalen. Het kabinet wil de besmettingen snel naar beneden hebben, de druk op de zorg ontlasten en tegelijkertijd de economische en maatschappelijke schade beperken. En daarom moeten er nu toch aanvullende maatregelen genomen worden, vindt men in Den Haag. Een probleem op de intensive care is dat de mensen op die ic ouder zijn. Dat betekent een langere

behandeling in het ziekenhuis. Met de aanvullende maatregelen moeten de cijfers sneller dalen en ziekenhuizen sneller leegstromen. Wopke Hoekstra, Ferd Grapperhaus en Kasja Ollongren vinden een lockdown veel te ver gaan en willen dat er eerst goed wordt nagedacht over de effecten ervan.

2 november 2020: Merkel belooft Duitsers Kerst met familie.

Grote nieuwjaarsfeesten zitten er dit jaar in Duitsland niet in. Families moeten wel samen Kerstmis kunnen vieren als ze de nodige voorzorgsmaatregelen treffen. Dat zei de Duitse bondskanselier.

3 november 2020: Patiënten verzwijgen coronaklachten.

Je wacht al maanden op een heupoperatie of kaakoperatie en deze week ben je eindelijk aan de beurt. Maar dan heb je ineens een lichte hoest. Normaal zou je er niet bij stil staan, maar nu is dit een alarmsignaal. Mogelijk ben je besmet met het coronavirus en is het dus belangrijk om te gaan testen. Ziekenhuizen vragen of mensen corona-achtige klachten hebben voor ze een 'gewone' (niet-corona) behandeling krijgen. Bij klachten wordt getest. Steeds meer mensen blijken in dit geval de lichte klachten te verzwijgen voor de dokter. Anesthesiologen bellen hun beroepsvereniging de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie steeds vaker met dit probleem. Als de mensen besmet zijn, kunnen ze zorgverleners en andere patiënten in gevaar brengen. Bovendien brengen ze zichzelf in gevaar, want met een coronabesmetting is het risico op complicaties tijdens een operatie groter. De voorzitter van de vereniging komt dan ook tot het advies om iedereen te testen, klachten of niet.

3 november 2020: De voetbalbubbel is lek: zo kan coronavirus zich ondanks protocol verspreiden.

Er wordt vaak gesproken over een voetbalbubbel, maar dat is ten onrechte. Spelers en staf van voetbalclubs verblijven niet in een voor buitenstaanders afgesloten hotel, maar ze gaan na elke training en wedstrijd naar huis. In het tankstation, de supermarkt of thuis komen ze vervolgens in contact met mensen van buiten de

bubbel, waardoor het risico op besmettingen toeneemt. Volgens het RIVM vindt het overgrote deel van de besmettingen thuis, bij familie en vrienden plaats. Bij de clubs zelf worden met uitvoerige protocollen de basisregels om het virus te bestrijden gewaarborgd. Door de hoge coronacijfers in de samenleving zijn besmettingen echter niet uit te sluiten, omdat de spelers aan het eind van de dag naar huis gaan.

In het coronaprotocol van de KNVB, dat door de overheid werd goedgekeurd, staat vermeld dat alle spelers en stafleden minimaal eens per zeven dagen én voor elke wedstrijd moeten worden getest. Hiervoor wordt een PCR-test gebruikt. Daar kleven twee nadelen aan. Ten eerste duurt het 24 tot 48 uur voordat de uitslag bekend is. Als een club op zaterdagavond een wedstrijd speelt, worden vaak op donderdagochtend de coronatesten afgenomen. Besmette spelers komen dan nog één of twee dagen in contact met hun teamgenoten voordat de testuitslag bekend is. Bovendien kunnen spelers na de coronatest op donderdag nog besmet raken en op zaterdag een wedstrijd spelen en medespelers en tegenstanders aansteken.

Tweede nadeel is dat de uitslag van de PCR-test niet altijd betrouwbaar is. Ongeveer één op de tweehonderd uitslagen met een PCR-test valt in een grijs gebied. Dit kan duiden op iemand die pas net besmet is en weinig virusdeeltjes heeft, maar ook op iemand die al veel langer na de besmetting is getest en bij wie de virusdeeltjes al weer afnemen. Dan moet er een tweede test worden gedaan.

4 november 2020: Waarom agressie tijdens de tweede golf toe lijkt te nemen.

Schelden, vandalisme, lichamelijk geweld: vonden er tijdens de eerste coronagolf nog relatief weinig geweldsincidenten plaats, tijdens de tweede golf lijkt de agressie in de maatschappij toe te nemen. Is er een verband met de pandemie? Agressieonderzoeker dr. Pontus Leander, Hoofddocent aan de Rijksuniversiteit Groningen, doet al lang onderzoek naar agressief gedrag. Uit dat onderzoek blijkt dat aan agressief gedrag vaak ten grondslag ligt dat mensen psychologisch ontmoedigd zijn. En dat die psychologische ontmoediging ontstaat wanneer mensen worden gehinderd in het bereiken van hun doelen. Coronamaatregelen kunnen als zo'n belemmering worden opgevat. Zeker in landen waar persoonlijke vrijheid en autonomie hoog in het vaandel staan worden restrictieve maatregelen steeds meer als belemmerend ervaren. Voor sommigen kan agressie een gevoel van controle

geven. Een agressieve daad kan dan je gevoel van controle en autonomie herstellen: je brengt iets teweeg. Hoe langer de lockdown duurt, hoe meer kans op maatschappelijke onrust en op agressief gedrag. Mensen zijn sociale wezens. Ze komen steeds meer tegenover elkaar te staan: aan de ene kant zij die de restricties opvolgen, aan de andere zij die geen vertrouwen meer hebben in de maatregelen.

5 november 2020: Inspectie: Politie onderschatte invloed influencers bij BLM-protesten.

De politie-eenheden in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam hebben over het algemeen juist gehandeld tijdens de protesten van Black Lives Matter (BLM) begin juni, concludeert de Inspectie Justitie en Veiligheid in een rapport. Wel wordt aangeraden bij toekomstige protesten meer rekening te houden met bijzondere omstandigheden, zoals de invloed van influencers op de opkomst.

5 november 2020: Overbezorgde ouders veroorzaken extreem links kind.

Waarom gelooft de ene blanke persoon in de superioriteit van het blanke ras, terwijl de ander juist zijn verontschuldigingen aanbiedt aan iedereen met een kleurtje? Die vraag hebben Australische psychologen proberen te beantwoorden. Onderzoekers van de Queensland University of Technology doken in de wereld van de politieke extremen. Het antwoord op de vraag is aanleg en opvoeding. Ze onderzochten 512 Amerikanen tussen 18 en 84 jaar oud en zagen dat extreem linkse mensen, die ontzettend hun best deden om geen minderheid voor het hoofd te stoten, vaak overbezorgde ouders hadden. Ook vertoonden deze mensen weinig psychische weerbaarheid, waarschijnlijk als gevolg van hun opvoeding. Aan de extreme rechterkant van het politieke spectrum vonden de onderzoekers juist gesloten en vaak onvriendelijke persoonlijkheden. Deze mensen stonden ook weinig open voor andere ideeën of intellectuele ontwikkeling. Ze waren wel vaak consciëntieus, terwijl extreem links vaak laks is en weinig discipline vertoont. Wat zowel extreem links als rechts als karaktertrek hebben, is een gevoel van moreel absolutisme. Alleen zij zien de wereld zoals die is. Deze mensen weigeren grijstinten te zien en hebben de neiging om iedere situatie, hoe complex ook, te beoordelen in termen van goed en fout. Beide kanten van het spectrum zijn ook gevoelig voor autoriteit, voor een leider die vertelt hoe het is en wat ze van zaken moeten vinden.

7 november 2020: Reiswereld (en toeristen) lappen reisadvies aan hun laars.

De regering heeft opgeroepen niet onnodig naar het buitenland te gaan tot minstens half januari. Reisorganisaties blijven echter reizen uitvoeren naar gele bestemmingen. En toeristen gaan mee, zelfs als ze niet willen. Want wie voor kerstmis heeft geboekt naar een 'geel' gebied krijgt geen voucher of zijn geld terug als hij (zij) zich wil houden aan het dringende advies van de regering.

Sunweb laat weten dat het alleen vouchers uitdeelt als er op de reisbestemming sprake is van code oranje of rood. Sunweb is niet de enige onderneming die zich zo strikt opstelt. De ANVR vindt het de verantwoordelijkheid van de reiziger zelf om te besluiten of hij zijn naar een geel gebied gaat. ,,Maar in dat geval kunnen er kosten aan annulering verbonden zijn", aldus woordvoerster Mirjam Dresmé.

7 november 2020: Aantal coronagevallen komt boven 400.000 uit.

Het aantal coronagevallen in Nederland stijgt zaterdag tot boven de 400.000. Tot aan vrijdag was het virus vastgesteld bij 397.730 Nederlanders. Op 26 oktober passeerde het aantal coronagevallen de grens van 300.000 gevallen. Bijna twee weken verder wordt de 400.000e positieve test verwerkt.

9 november 2020: Amsterdamse huisartsen nemen deel coronazorg ziekenhuizen over.

Herstellende coronapatiënten in ziekenhuizen in Amsterdam worden eerder naar huis gestuurd, want huisartsen nemen een deel van de zorg op zich. De huisartsen zullen hen bijstaan waar nodig.

9 november 2029: Meer dan 50 miljoen besmettingen coronavirus wereldwijd.

Wereldwijd zijn er meer dan 50 miljoen mensen besmet met het coronavirus. Dat heeft de Johns Hopkins University in de VS berekend. Koploper is de Verenigde

Staten, waar 10 miljoen gevallen zijn geregistreerd. In dat land zijn ook de meeste doden gevallen: 230.000. Dat zijn meer dan er Amerikaanse soldaten zijn gesneuveld sinds de Tweede Wereldoorlog, dus inclusief Vietnam.

9 november 2020: Eerste onderzoeksresultaten coronavaccin Pfizer laten 90% effectiviteit zien.

Het coronavaccin dat Pfizer ontwikkelt is volgens de eerste onderzoeksresultaten voor 90% effectief, meldt de farmaceut. De onderzoeksresultaten zijn een stuk positiever dan ingeschat is door experts.

Volgens de farmaceut kregen proefpersonen geen ernstige bijwerkingen. De directeur van Pfizer laat weten zeer positief te zijn. “Dit is een historisch moment”, zegt bestuurder Kathrin Jansen. Wel wordt benadrukt dat meer gegevens nodig zijn om het vaccin uiteindelijk op de markt te brengen. Het gaat om eerste onderzoeksresultaten. The Guardian schrijft dat mogelijk de eerste mensen eind dit jaar al het vaccin zullen krijgen. De eerste doses zijn dan bestemd voor bijvoorbeeld mensen in de zorg.

Met Pfizer zijn verkennende gesprekken afgerond. Nederland krijgt 7,8 miljoen coronavaccins.

10 november 2020: Coronabehandeling met antilichamen toegestaan in VS.

De Amerikaanse medicijnautoriteit FDA heeft gebruik van een experimentele antilichamentherapie toegestaan voor de behandeling van bepaalde coronapatiënten. Het middel bamlanivimab van de farmaceut Eli Lilly mag worden gegeven aan mensen die milde of matige klachten hebben en die niet in het ziekenhuis zijn opgenomen, maar wel een verhoogd risico lopen op complicaties. Dat kan met hun leeftijd of met al aanwezige chronische aandoeningen te maken hebben. Uit onderzoek blijkt dat één dosis van het middel de kans op ziekenhuisopname of bezoek aan de eerste hulp vermindert.

Het middel is toegestaan voor patiënten van 12 jaar en ouder met onderliggend lijden en voor alle 65+’ers met milde symptomen. Het is niet bedoeld voor patiënten die zuurstof krijgen toegediend.

10 november 2020: Nederlanders blijven minder thuis dan tijdens eerste virusgolf.

Mensen gaan ondanks de aangescherpte coronamaatregelen vaker de deur uit dan tijdens de eerste virusgolf. Zo is het aantal personen dat de voorbije weken tóch is gaan winkelen drie keer zo groot als tijdens de 'intelligente lockdown' in het voorjaar. Het aantal mensen dat de deur niet meer uitgaat is ook kleiner dan tijdens de eerste virusgolf. Het aantal thuisblijvers was toen 60 tot 80% hoger dan gebruikelijk. Vorige week was dat 15 tot 20% van normaal. Bezoek aan supermarkten blijft stabiel.

10 november 2020: Pas als 70 procent corona-prikken heeft gehad, sterft het virus.

Mocht het veelbelovende vaccin tegen het coronavirus van Pfizer op de markt worden toegelaten, dan moet zeker 70% van de bevolking ermee worden ingeënt om het virus ook werkelijk helemaal uit te doven. Alleen dan kan het niet genoeg mensen meer vinden om te blijven bestaan. Dat zegt Anke Huckriede, hoogleraar vaccinologie in Groningen. Ze gaat daarbij wel uit van de werking bij 90% van de geïnjecteerden, waarvan bij Pfizer sprake is. Een vaccin zal ook een werkingsperiode moeten hebben van minimaal een half jaar tot een jaar. Senioren en anderen met mogelijk minder sterk immuunsysteem zijn pas gebaat bij de groepsimmuniteit door 70% van de bevolking in te enten.

10 november 2020: Aantal zorgmedewerkers met corona stijgt naar boven de 50.000.

Het aantal zorgmedewerkers in ons land dat corona heeft gehad is opgelopen tot meer dan 50.000.

12 november 2020: Vaccinatiestrategie: Moeten we ouderen wel eerst vaccineren?

Het lijkt voor de hand te liggen om zorgmedewerkers en ouderen eerst te vaccineren, maar daar kun je vraagtekens bij zetten. Professor

Huisartsgeneeskunde Dirk Devroey Vrije Universiteit Brussel: “Hoe bescherm je de meest kwetsbaren? Door henzelf te vaccineren of eerder hun omgeving?

We weten dat bij het klassieke griepvaccin de immuniteit bij ouderen minder groot is. Dan zou het nuttiger kunnen zijn om de zogenaamde ‘vectoren’, degenen die mobiel zijn en het virus ronddragen, eerst te vaccineren, en dan pas de ouderen.” Ook kun je je afvragen wélke zorgmedewerkers precies voorrang moeten krijgen. Sommigen zien heel veel verschillende kwetsbare mensen op een dag, bij anderen is dat veel minder. Derde punt is volgens Devroey: wat wil je bereiken? “Wil je dat er zo weinig mogelijk mensen sterven? Of dat er zo weinig mogelijk kwaliteitsvolle levensjaren verloren gaan? Als je kwetsbare ouderen vaccineert, bescherm je mensen die wellicht nog 5 jaar leven. Je winst is dan 5 jaar. Als je een 50-jarige vaccineert, laat je iemand nog zeker 30 jaar langer leven.”

12 november 2020: Software GGD niet geschikt voor gebruik tijdens pandemie.

De software die de 25 GGD’s gebruiken en waaruit het RIVM de dagelijkse besmettingscijfers haalt is niet geschikt voor toepassing tijdens een pandemie. Aldus de Volkskrant op basis van de handleiding van de ontwikkelaar van het programma. HPZone is een cruciale schakel in de communicatie tussen de GGD’s en het RIVM. De digitale basis voor bron- en contactonderzoek en vormt de verbinding tussen CoronIT, het GGD-coronatestsysteem en Osiris, het RIVM-systeem voor het monitoren van de verspreiding van het virus.

Vorige week vonden er op cruciale momenten twee storingen plaats, waardoor het RIVM niet alle positieve tests doorkreeg. Bij de eerste storing ging er iets mis in de koppeling tussen CoronIT en HPZone. In het tweede geval crashte HPZone toen er 4000 bron- en contactonderzoekers tegelijkertijd inlogden, en werden er twee keer te weinig nieuwe besmettingen gemeld. HPZone zou volgens de ontwikkelaar nooit als centraal systeem bedoeld zijn, maar alleen ondersteuning bieden op het niveau van een lokale gezondheidsdienst. In de handleiding geeft de ontwikkelaar nog als voorbeeld dat het programma dus niet bedoeld is voor ‘een infectieziekte die het niveau van een enkele gezondheidsdienst overstijgt, zoals een landelijke SARS-uitbraak’. De GGD erkent dat de software kwetsbaar is. Het omschakelen naar een nieuw systeem tijdens de pandemie zou teveel chaos opleveren. In de toekomst sluit de GGD niet uit over te stappen op andere software.

12 november 2020: RIVM: heel Nederland vaccineren gaat zeker een jaar duren.

Hans van Vliet, manager van het Rijksvaccinatieprogramma van het RIVM, tempert de verwachting dat het nieuwe normaal snel ingeruild kan worden voor het oude normaal: “We zullen zeker het hele jaar wel bezig zijn met vaccinaties.”

13 november 2020: Belgisch onderzoek: kinderen toch vaak besmet met coronavirus.

Kinderen zijn vatbaarder voor het coronavirus dan gedacht, lijkt Belgisch onderzoek uit te wijzen. Op plaatsen waar het virus veel rondgaat, lopen ook jonge kinderen het vaak op. Onderzoekers vonden antistoffen tegen het virus in het bloed van 14,4% van de kinderen in het Vlaamse Alken.

13 november 2020: Noorwegen start onderzoek: helpt levertraan tegen corona?

Je kent het misschien nog van vroeger: levertraan. Een bron van vitamine D, A en omega-3 vetzuren. Noorse onderzoekers hebben aanwijzingen dat levertraan een positief effect kan hebben in de strijd tegen corona. Het land start daarom een groot onderzoek. Zeventigduizend mensen doen mee aan het onderzoek dat wordt uitgevoerd oor Het Oslo University Hospital. Het is daarmee een van de grootste klinische onderzoeken van het land. De ene helft van de onderzoeksgroep krijgt dagelijks levertraan toegediend, de andere helft slikt een placeboproduct. “Uit eerdere onderzoeken blijkt dat omega-3 vetzuren en vitamine D bijdragen aan de bestrijding van luchtweginfecties”, aldus Arne Søraas, arts-wetenschapper bij het Oslo University Hospital. Levertraan zou volgens de arts ook bescherming kunnen bieden tegen een besmetting met het virus. Levertraan is een olie afkomstig uit de lever van kabeljauw, heilbot of schelvis. Het is een bron aan vitamine A, D en omega-3 vetzuren.

14 november 2020: Vriend en vijand zijn het erover eens: een derde golf trekken we niet.

We zijn over de piek van de tweede golf heen. En aan het eind van de tunnel is

licht, want het vaccin komt eraan. Toch kan het nog wel eens een jaar duren voordat we van corona af zijn, waarschuwde het RIVM gisteren. Hoe moet ons leven er tot die tijd uitzien? Het leven moet weer zo vrij mogelijk worden, zegt psycholoog Gijs Coppens. Omdat de impact van de maatregelen enorm is. Volgens hem zijn het met name jongeren die het moeilijk hebben, maar ook mensen die hun baan niet zeker zijn of mensen die klein wonen, alleen wonen of eenzaam zijn, hebben het zwaar. "Dan heb je het over miljoenen Nederlanders. Die misschien wel in een soort van coronadepressie of somberheid kunnen wegglijden." Een derde golf moeten we tegenhouden, vindt OMT-lid Menno de Jong, viroloog van het Amsterdam UMC. "We moeten proberen het aantal besmettingen laag te krijgen en te houden. En dat we leren van het verleden. Het ging heel hard toen we in de zomer versoepelden."

Een continue lockdown is schadelijk voor iedereen. Dat vindt ook hoofdeconoom Marieke Blom van de ING. Stabiliteit is van levensbelang, zegt ze. Het kabinet moet met een goed plan komen totdat het vaccin er is. Concreet betekent dat een combinatie van testen, bron- en contactonderzoek en isoleren, zodat je de economie enigszins open kunt houden. Ondernemers moet perspectief worden geboden. Niet van lockdown naar lockdown sukkelen. Maar ook niet wachten tot er een vaccin is.

15 november 2020: Marechaussee beëindigt feest met 80 40- tot 50-jarigen in Nieuw-Vennep.

De politie heeft een einde gemaakt aan een groot feest in een tent in Nieuw-Vennep. Bij het feest waren rond de 80 mensen van tussen de 40 en 50 jaar aanwezig. Omdat de sfeer grimmig werd, werden ook de marechaussee en de politie uit Lisse ingezet.

15 november 2020: Ruzie in het kabinet: 'Ergernis dat testcapaciteit niet eerder op orde was'.

Binnen het kabinet is onenigheid over de aanpak van de coronacrisis. Er zijn de 'witte jassen' die continu voor strenge maatregelen pleiten en de drie W's, die de economie prioriteit willen geven. De 'witte jassen' zijn premier Mark Rutte en de zorgministers Hugo de Jonge en Tamara van Ark. Zij willen zoveel mogelijk de zorg

ontlasten en dus het aantal besmettingen omlaag brengen. “Er was bij andere ministers pasgeleden grote ergernis dat de zomermaanden onvoldoende zijn gebruikt om de testcapaciteit op orde te krijgen”, zegt NOS-verslaggever Ron Fresen. “Ook de sneltesten hadden er veel eerder kunnen zijn. Daarmee komt ook de ruimte voor meer economische activiteit.” De drie W’s, Wopke Hoekstra van Financiën, Eric Wiebes van Economische Zaken en Wouter Koolmees van Sociale Zaken, staan aan het hoofd van het verzet. Justitieminister Grapperhaus zit ook in hun kamp.

16 november 2020: Studie: Coronavirus was al in september 2019 in Italië.

Italiaanse onderzoekers stellen nu dat er al coronabesmettingen waren in september 2019. Volgens het Italiaanse kankerinstituut had 11,6% van 959 gezonde vrijwilligers antistoffen tegen Covid-19 in het bloed tussen september 2019 en maart 2020 toen zij meewerkten aan een longkankeronderzoek. De universiteit van Siena toonde aan dat vier stalen in de eerste week van oktober positief waren voor corona. Belangrijkste conclusie: mensen zonder symptomen bleken niet alleen positief na de coronatests, maar hadden ook antilichamen die het virus konden bestrijden. Het betekent dat het nieuwe coronavirus lang onder de bevolking kan circuleren en met een lage mortaliteit voor het in alle hevigheid toeslaat. Eerder kwamen uit Frankrijk al signalen dat het coronavirus in december al in het land was. Ook Italiaanse wetenschappers vermoeden al langer dat Covid-19 eind vorig jaar rondging, maar het is voor het eerst dat er bewijs is dat het virus al Europeanen besmette in september.

16 november 2020: Claim farmaceut Moderna: ons coronavaccin is voor 94,5 procent effectief.

Farmaceut Moderna claimt op basis van tussentijdse resultaten dat het coronavaccin dat het bedrijf ontwikkelt voor 94,5% effectief is. Het Europees medicijnagentschap EMA doet een rolling review.

17 november 2020: Coronavirus veroorzaakt

schade aan ademspier bij ernstig zieken.

Coronapatiënten hebben vaak last van benauwdheid en zuurstoftekort. Doordat het coronavirus het middenrif, de belangrijkste ademspier, beschadigt. Dat blijkt uit een studie van Amsterdam UMC, gepubliceerd in JAMA Internal Medicine. "We zagen bij zeer zieke COVID-19-patiënten een ontstekingsreactie en bindweefselvorming in de ademspier", aldus fysioloog Coen Ottenheijm. De onderzoeksgroep vergeleek 26 COVID-19-patiënten met 10 NON-COVID-19-patiënten. Allen waren opgenomen op de intensive care en werden beademd. Ottenheijm: "Opvallend is dat we naast de ontstekingsreactie en bindweefselvorming zagen dat bij sommige patiënten het virus in de spiercellen zat. Sommige cellen werden twintig keer groter dan normaal en andere juist heel klein. Dat betekent waarschijnlijk dat het middenrif hard gaat werken tegen het virus." Ontstekingsreactie en bindweefselvorming tonen aan dat het virus de functie van de ademspier ernstig verslechtert.

Ottenheijm licht toe: "Ademhalen gaat niet vanzelf. De ademspier pompt lucht in en uit de longen. Als de ademspier aanspant, dan adem je in en als de spier ontspant, dan adem je uit. Als het middenrif minder goed werkt, dan volgt kortademigheid en is beperkte inspanning mogelijk." Bekend is dat veel herstellende coronapatiënten last houden van kortademigheid en van vermoeidheid. De schade aan het middenrif kan hierin een belangrijke rol spelen. Wereldwijd is dit het eerste onderzoek naar de gevolgen van COVID-19 voor het middenrif. Een aanzienlijke groep COVID-19-patiënten blijft langdurig afhankelijk van de beademingsmachine in de intensive care. Mogelijk komt dit door de middenrifschade. Er is nog geen onderzoek gedaan naar middenrifschade bij patiënten die niet op de intensive care komen. Ook is nog niet bekend of middenrifschade op den duur kan herstellen.

18 november 2020: Maandelijkse coronatest voor iedereen vanaf maart mogelijk.

Iedereen in Nederland moet zich in maart volgend jaar gemiddeld 1 keer per maand kunnen laten testen op het coronavirus, ongeacht of je klachten hebt of niet. Met dit plan moeten er 10 miljoen testen per maand kunnen plaatsvinden. Om dit grootschalige testen mogelijk te maken wil Hugo de Jonge in januari twee experimenten 'grootschalig en frequent testen' uitvoeren. "Om op méér plekken méér mensen te kunnen testen vanaf 1 maart zullen er aanvullende testafname-aanbieders en -locaties bij moeten komen". Het streven van het kabinet is tot

175.000 testen per dag in maart.

18 november 2020: Waarom is testen zonder klachten nu opeens wel zinvol?

Testen zonder symptomen, dat was toch zinloos? Het staat nota bene op de website van het RIVM. “Het heeft geen zin om te testen als iemand thuis moet blijven en (nog) geen klachten heeft.” (…) “Een negatieve test sluit dan niet uit dat iemand wel besmet is. Want het kan zijn dat een test het virus nog niet oppikt omdat er nog te weinig virusdeeltjes in de neus en keel zitten.” Volgens het RIVM kan het ‘enkele dagen tot meer dan een week’ duren voordat er ‘voldoende virus is in de cellen van je neus en keel’. Waarom dan toch deze ommezwaai? De minister zei gisteren dat iedere test het meest effectief op het moment dat je klachten hebt. “Want dan is de viral load het hoogst”. Maar ook dat de PCR-testen die nu voornamelijk worden gedaan ‘behoorlijk betrouwbaar’ zijn: “Zelfs als je geen klachten hebt.” De minister baseert zich op het 85e advies van het Outbreak Management Team van 9 november, dat de PCR is goedgekeurd voor het testen van personen zonder klachten. “De PCR-testcapaciteit heeft afgelopen tijd onder druk gestaan, maar er lijkt ruimte te komen om deze ook voor asymptomatische personen in te zetten”.

Overigens worden vanaf 1 december voor deze groep ook LAMP-testen ingezet. De LAMP-test is sneller dan de meeste PCR-testen. Mogelijk worden later antigeentesten toegevoegd. Ook die zijn sneller, maar op dit moment niet goedgekeurd. In het OMT-advies worden ook voordelen genoemd van het asymptomatisch testen: zo kan het bron- en contactonderzoek eerder van start gaan en kunnen contacten van deze nieuwe patiënt eerder in quarantaine – en zo kan er een ‘nog effectievere dam’ worden opgeworpen tegen het virus. Het biedt perspectief voor mensen die in quarantaine zitten. Tien dagen binnenzitten is lang. Misschien wel te lang, voor sommigen. Een test na vijf dagen geeft duidelijkheid: je hebt corona, of je hebt het niet. En als je het niet hebt, kun je weer lekker naar buiten. Een nadeel van asymptomatisch testen is dat je mogelijk een positieve uitslag krijgt, terwijl je helemaal niet (meer) besmettelijk bent voor anderen. De uitslag valt dan positief uit, want je bent langer geleden besmet geraakt. Omdat de besmettelijkheid niet getest wordt, moet je wel in isolatie. Daarom moet er een aanleiding zijn om je te laten testen: je moet coronagerelateerde klachten hebben óf je moet – vanaf 1 december – in contact zijn geweest met een coronapatiënt. De kans is dan een stuk groter dat je besmettelijk bent.

19 november 2020: Brandwondencentrum start onderzoek naar nieuwe coronabehandeling.

Het Brandwondencentrum van het Rode Kruis Ziekenhuis Beverwijk (RKZ) doet onderzoek naar de inzet van een speciaal enzym bij de behandeling van coronapatiënten. Een test met ruim honderd patiënten moet uitwijzen of het gebruik van alkalische fosfatase de ligduur van mensen met corona op de intensive care kan verkorten. Het Brandwondencentrum ziet bij Covid-patiënten en mensen met ernstige brandwonden hetzelfde probleem, legt RKZ-intensivist Evelien de Jong uit. In beide gevallen wordt het immuunsysteem ontregeld en valt het lichaam zichzelf aan. “Het onderliggende mechanisme van de heftige reactie van het lichaam is nog onbegrepen”, stelt De Jong. “Alkalische fosfatase kan mogelijk deze ontregeling meer in balans brengen en daarmee hopelijk de klinische toestand van de patiënt verbeteren.” Volgens het RKZ is aangetoond dat het enzym bij kan dragen aan het herstel en behoud van de zogenoemde ‘barrièrefunctie’ in bijvoorbeeld de nieren, darmen en hersenen. Dergelijke afweermechanismen houden aanvallers als ziekteverwekkende bacteriën tegen. “Juist ook de longen van de Covid-patiënten hebben hun intacte barrièrefunctie heel hard nodig om bijvoorbeeld de ernstige longschade te pareren”, stelt het Brandwondencentrum. Overigens is alkalische fosfatase nog niet geregistreerd als medicijn.
Coronapatiënten die op de intensive care belanden, liggen daar doorgaans lang, merkt het Brandwondencentrum. Dat komt volgens het ziekenhuis doordat zij aan de beademing liggen en door de zogeheten cytokinestorm. Bij zo’n cytokinestorm probeert het menselijk lichaam een indringer aan te vallen, maar daarbij richt het afweersysteem onbedoeld meer schade aan dan de infectie. Dat kan dodelijk zijn. “Theoretisch gezien zou alkalische fosfatase op allebei een gunstig effect kunnen hebben en daarmee de beademingsduur kunnen verkorten en dus ook de ic-ligduur”, aldus het Brandwondencentrum.

19 november 2020: Nieuw middel kan opnameduur verkorten, sterfte coronapatiënten verminderen.

Onderzoekers hebben een nieuw medicijn gevonden voor coronapatiënten die op de intensive care belanden. Het middel tocilizumab blijkt opnametijd en termijn dat mensen moeten worden beademd te verkorten. Ook heeft het invloed op het aantal

sterfgevallen. Ernstig zieke coronaptiënten die het middel toegediend krijgen, hebben nagenoeg twee keer zo veel kans op een beter ziekteverloop. Dat blijkt uit onderzoek in 260 ziekenhuizen over de hele wereld, waaraan ruim 300 patiënten deelnamen.

UMC Utrecht coördineert het Europese deel van de studie. Tocilizumab is een afweerremmer, die wordt gebruikt bij reumatoïde artritis en bestaat uit een eiwit dat het immuunsysteem tempert. “Wij denken dat patiënten met COVID-19 op de intensive care niet zozeer nog ziek zijn van het virus zelf, maar van de overreactie van het immuunsysteem op het virus”, verduidelijkt intensivist Lennie Derde.

20 november 2020: Coronapatiënten meest besmettelijk bij eerste symptomen.

Wie het coronavirus oploopt, is het meest besmettelijk in de eerste 5 dagen vanaf het moment dat de symptomen beginnen. Het aantal virusdeeltjes piekt als de klachten beginnen, maar een patiënt is tot 5 dagen daarna nog erg besmettelijk. Tot 9 dagen nadat iemand symptomen krijgt, is het virusniveau nog sterk genoeg om anderen te besmetten. Het virus is nog in neus en keel gevonden tot 17 dagen na de eerste verschijnselen. De onderzoekers benadrukken het belang van een vroegtijdige isolatie. “Mensen moeten echt gestimuleerd worden om in quarantaine te gaan, zodra ze symptomen krijgen, zelfs als die mild zijn. Als ze de testuitslag krijgen, is de meest besmettelijke fase soms al voorbij.”

20 november 2020: Kabinet: vaccinatie gratis, vrijwillig; 60-plussers, kwetsbaren eerst aan de beurt.

Het kabinet wil dat 60-plussers, kwetsbare groepen, zorgmedewerkers als eersten het coronavaccin krijgen. Vaccinatie is gratis en vrijwillig. Mogelijk start het inenten in de eerste maanden van 2021, maar er zijn dan onvoldoende vaccins beschikbaar om iedereen een prik te geven. Het kabinet kiest allereerst voor het beschermen van kwetsbaren en het voorkomen van overbelasting van de zorg. Er is zicht op zo’n 50 miljoen vaccins van minimaal zes verschillende vaccinontwikkelaars, zegt minister De Jonge. In het eerste kwartaal van 2021 kunnen waarschijnlijk 3,5 miljoen Nederlanders zich laten vaccineren. Niet genoeg vaccins voor alle 60-

plussers, kwetsbaren en zorgmedewerkers. Het eerst aan de beurt zijn 155.000 bewoners van verpleeghuizen en mensen met verstandelijke beperking die in een instelling wonen. Als deze mensen in instellingen geen vaccinatie kunnen krijgen, komen de medewerkers van deze instellingen en mantelzorgers in aanmerking. Daarna volgen andere groepen, zoals de 60-plussers met een medische indicatie. De oudste mensen staan dan bovenaan.

21 november 2020: Land kan niet open door massaal te gaan testen.

De coronamaatregelen kunnen niet versoepeld worden door mensen grootschalig te laten testen. Dat concluderen epidemiologen van het UMC Utrecht en de Universiteit Utrecht op basis van een nieuwe zogeheten modelleringsstudie. Zodra testen net zo gemeengoed zou kunnen worden als dagelijks je tanden poetsen, zou het kunnen werken om het coronavirus in te dammen. “Als wij de maatregelen loslaten, gaat het zeker fout”, stelt arts-microbioloog en onderzoeksleider Marc Bonten van het academische ziekenhuis te Utrecht. Het virus kan zich alsnog verspreiden omdat de meeste mensen nog gevoelig zijn om het op te lopen. En iemand kan negatief worden getest, zich daarom niet aan maatregelen houden, en de volgende dag wel besmettelijk kan zijn. De testcapaciteit moet dan naar 10 miljoen per maand. Dit helpt echter niet om het land sneller te heropenen.

21 november 2020: Tientallen kinderen liepen gezondheidsschade op tijdens eerste coronagolf.

Tientallen kinderen in Nederland hebben gezondheidsschade opgelopen doordat ze tijdens de eerste coronagolf later medische zorg kregen. Bij zeker 51 kinderen is in het afgelopen voorjaar ‘bijkomende schade’ ontstaan door gemiste of vertraagde zorg, maar dit is vermoedelijk het topje van de ijsberg. Hoe hoog het werkelijke aantal kinderen is met zulke schade “is koffiedik kijken”, aldus Károly Illy, voorzitter Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde. De organisatie vroeg kinderartsen om hun ervaringen door te geven. Ze kregen antwoorden uit het hele land. In 27 gevallen ontstond de schade doordat de dokter later een diagnose stelde dan zonder het coronavirus zou zijn gebeurd. Zo waren artsen terughoudend met het maken van afspraken voor kinderen. In sommige gevallen waren het ook juist de ouders die te laat met het kind naar de dokter gingen, bijvoorbeeld omdat ze bang waren voor besmettingsgevaar in een ziekenhuis.

De meeste getroffen kinderen waren nul tot vier jaar oud. Sommige kinderen hadden bij de geboorte al een te laag gewicht, andere verloren juist na de geboorte te snel gewicht. De onderzoekers kregen ook meldingen van kinderen met zogeheten diabetische ketoacidose. Daarbij wordt de bloedsuikerspiegel zo hoog dat het bloed verzuurt. Dit kan levensgevaarlijk zijn. Andere kinderen kregen geelzucht. Voor zover Illy weet, zijn er geen kinderen overleden door de bijkomende schade. “Maar daardoor zijn wel enkele kinderen op de intensive care terechtgekomen, terwijl dat vermoedelijk niet zou zijn gebeurd als corona er niet was geweest. Ze zijn in gevaar gekomen. En vermoedelijk zullen sommige kinderen daar langdurig last van ondervinden.”

23 november 2020: ‘Extra coronamaatregelen zijn nodig op middelbare scholen’.

Steeds meer jongeren raken besmet, terwijl er in scholen ‘niets is gedaan’ om de verspreiding van het virus te stoppen. Dat is een zorgelijke ontwikkeling, vindt epidemioloog Patricia Bruijning. Aan het begin van de tweede golf viel het aantal besmettingen onder jongeren mee. Inmiddels raken steeds meer leerlingen van middelbare scholen besmet. Vaak is het onduidelijk hoe zij het virus hebben opgelopen. “In scholen hebben we niets gedaan. Qua besmettingen zitten ze nu aan de hoge kant van het landelijk gemiddelde”, vertelde Bruijning. Scholen kunnen sneltesten inzetten en besmette kinderen tijdelijk isoleren. Ook zouden hele klassen bij een besmetting getest kunnen worden. Of onderwijsinstellingen moeten proberen om leerlingen meer te spreiden tijdens de pauzes en aan het begin en het einde van de lessen. Momenteel wordt er alleen getest als mensen klachten hebben. In de jongere leeftijdsgroep verloopt een groot deel van de besmettingen zonder klachten of met hele milde verschijnselen. Die worden niet meteen herkend als coronabesmetting. Onduidelijk is hoe die infecties het virus verder verspreiden, maar scholen moeten uit voorzorg extra maatregelen nemen.

23 november 2020: ‘Met juiste aanpak is Corona binnen zes weken weg’.

We zouden binnen zes weken van Corona af kunnen zijn. Dat zegt een groep wetenschappers van de Harvard universiteit in de Verenigde Staten. De sleutel is het massaal inzetten van sneltests, zelfs als die niet zo accuraat zijn als gewone tests om Corona vast te stellen. De groep schrijft in het academische vakblad

Science Advances hoe je de hele bevolking van een gemeente, provincie of land eens per week zou moeten testen. Met sneltests, die de uitslag klaar hebben binnen enkele minuten. De geïnfecteerde personen zouden daarna direct in strenge quarantaine moeten, de rest kan gewoon door met het leven. Een computermodel voorspelt dat het aantal besmettingen hierdoor iedere drie dagen met 88% procent afneemt. Binnen zes weken is de ziekte nagenoeg verdwenen. Sneltests zijn wel minder betrouwbaar dan gewone tests. Maar dat maakt volgens dit model niet uit. Beter snellere resultaten, die iets minder accuraat zijn, dan accurate gegevens, waarop je moet wachten. Door bijna direct de besmette mensen te kunnen opsporen, voorkom je veel infecties. Dat daarbij af en toe iemand niet wordt opgemerkt, is niet zo erg. Dit systeem vraagt wel discipline en natuurlijk om een enorme voorraad sneltests. Die kosten bij grote inkoop minder dan een euro p.p.

23 november 2020: Oxford-vaccin 'lijkt te doen wat het moet doen' (en is een stuk goedkoper).

Na vaccinfabrikanten Pfizer en Moderna heeft ook de Oxford universiteit resultaten bekendgemaakt over de effectiviteit van haar vaccin. Belangrijk nieuws, want van dit vaccin heeft Nederland er maar liefst 11,7 miljoen besteld. Het is goedkoper en kan makkelijker bewaard worden. Waar het vaccin van Moderna bewaard moet worden bij een temperatuur van 20 graden onder nul en Pfizer zelfs bij min 80 graden Celsius, blijft het Oxford-vaccin goed bij een temperatuur van 2 tot 8 graden. Alle drie de vaccins werken met hetzelfde principe: een deel van de genetische code van het SARS-CoV-2 wordt ingespoten en zorgt voor productie van viruseiwit, zodat je immuunsysteem daar een respons tegen gaat bouwen. Dan ben je immuun. Het Oxford-vaccin is anders gemaakt dan het vaccin van Pfizer en Moderna. Waar die fabrikanten een soort vetbolletje gebruiken om die genetische code in je cellen te krijgen, verpakt Oxford het actieve bestanddeel in een ander 'virusje'. Dat virusje is niet schadelijk, maakt je niet ziek, kan zich niet vermenigvuldigen. Het wordt alleen als 'vervoersmiddel' gebruikt om de genetische code van het coronaviruseiwit in de cel te brengen. Bij elke virusinfectie gebeurt precies hetzelfde, dus niet iets om je ongerust over te maken.

23 november 2020: Wat zijn superverspreiders en

hoe zijn ze te herkennen?

Marcel Levi is ceo van University College London Hospitals en waarschuwt dat het R-getal ons blind maakt voor een belangrijke kenmerk van de verspreiding van dit virus. “De R gaat eraan voorbij dat sommige covidpatiënten helemaal niemand infecteren terwijl anderen juist veel mensen met het virus besmetten”. Superspreaders, ook wel superverspreiders: daar draait het om. Die veroorzaken een aanzienlijk deel van de virusbesmettingen en lokale uitbraken. Sommige mensen besmetten niemand of maar één iemand. Anderen besmetten opeens tientallen mensen. We moeten ons dus veel meer focussen op de superspreaders. Maar hoe herken je die eigenlijk? Superspreaders of supershedders zijn mensen die de hele tijd kleine druppeltjes en aerosolen uitademen of uithoesten. Sommige mensen doen dit altijd, volgens Levi. Die zijn makkelijk te herkennen aan hun ‘vibrerende stembanden, tongrollende spraak en flapperende lippen’. Zij spreken met consumptie en sproeien zichtbaar en voelbaar speekseldruppeltjes rond. Superverspreiders kunnen ook ‘anatomisch’ anders zijn. Zo kunnen ze grotere holtes en kanalen hebben, waardoor ze meer druppeltjes uitblazen. Andere wetenschappers zijn een stuk terughoudender, stellen dat superspreaders niet zo makkelijk te herkennen zijn. Paul Savelkoul, hoogleraar medische microbiologie bij het Maastricht UMC: “Er zijn mensen die het virus bij zich dragen met milde klachten, maar wel een grote walm virusdeeltjes om zich heen hebben”, Een superspreader kan in een mum van tijd een hele zaal besmetten. Ook schijnbaar gezonde mensen en kinderen kunnen ongemerkt een superverspreider zijn.

24 november 2020: Corona op school: raam open effectiever dan luchtreinigers.

Wetenschappers van de Technische Hochschule Mittelhessen, in Duitsland verspreiden in een klas aerosolen zoals die ook in ademlucht zitten. Toen zetten ze alle ramen open en begonnen te meten. Binnen drie minuten was 99,8% van de aerosolen verdwenen. Ze deden hetzelfde met potdichte ramen en vier luchtreinigers, die een half uur nodig hadden om 90% van de aerosolen uit de lucht te halen. Dat gaat gepaard met geluid en uiteraard met een elektriciteitsrekening.

24 november 2020: Aantal besmette zorgmedewerkers stijgt tot boven 60.000.

Sinds het begin van de uitbraak zijn 62.884 zorgmedewerkers positief getest. Het gaat niet alleen om mensen die in ziekenhuizen werken, maar ook om bijvoorbeeld thuiszorgers en verplegers.

24 november 2020 ’s avonds: Schaarste testmaterialen dreigt, producten verdwijnen naar buitenland.

In de wintermaanden zullen er grote hoeveelheden coronatests moeten worden afgenomen, maar Nederlandse laboratoria zeggen dat ze daarvoor te weinig materialen hebben. Het gaat om plastic wegwerpmaterialen die dna en chemicaliën in de testmachines moeten brengen. Het ministerie van Volksgezondheid verdeelt die plastics, maar de leveringen zijn volgens diverse testlabs stelselmatig te weinig. Paul Savelkoul van het Maastricht Universitair Medisch Centrum (MUMC): “We hebben noodgedwongen onze testcapaciteit met de helft verlaagd. Met meer materialen zou dat niet nodig zijn. En als we voor de winter moeten opschalen is dat echt een probleem.” Plastic onderdelen van grote producenten van testapparatuur, zoals Hamilton en Roche, zijn vooral schaars. Dus kunnen labs met die apparatuur niet volop testen. “De plastics zijn misschien wel de nieuwe mondkapjes”, zo verwijst Anton van Weert van Sanquin in Amsterdam naar tekorten in het begin van de crisis.

25 november 2020: EU sluit ook contract met producent van coronavaccin Moderna.

De Europese Unie heeft ook een contract afgesloten met vaccinontwikkelaar Moderna. Moderna zal 80 miljoen doses aan de EU leveren zodra het vaccin door het Europees medicijnagentschap (EMA) is goedgekeurd. Daarnaast heeft de EU de mogelijkheid om nog eens 80 miljoen doses te kopen. Van alle vaccins krijgt Nederland 3,89%. Dat is ruim drie miljoen doses van het Moderna-vaccin. Een vaccinatie bestaat uit twee doses. Het vacci is voor ruim 94% effectief en het moet bewaard worden bij een temperatuur van -20 graden. Maar in een koelkast kan het

vaccin een maand goed blijven.

26 november 2020: Driekwart Nederlanders hekelt losse omgang coronaregels.

Driekwart van de Nederlanders ergert zich aan de manier waarop andere mensen omgaan met de coronaregels. Ook denkt de helft van de mensen dat er meer maatregelen nodig zijn om het aantal besmettingen met het coronavirus omlaag te brengen. Het aantal positieve tests daalt niet verder. Een eerder gehoopte versoepeling van de maatregelen rond de feestdagen er niet in lijkt te zitten. Bijna 89 % van de ondervraagden zegt zich goed tot zeer goed aan de coronaregels te houden. Op de vraag wie er medeverantwoordelijk is voor de tweede golf wijst 61% onder meer naar mensen die deze zomer vakantie vierden in het buitenland. 51% vindt dat kabinet en RIVM te weinig doen.

26 november 2020: Half miljoenste Nederlander positief getest op coronavirus.

Het aantal Nederlanders met het coronavirus stijgt tot meer dan een half miljoen. Het aantal positieve tests komt vandaag boven die grens uit, net geen 9 maanden na de eerste vastgestelde besmetting. De 100.000e besmetting werd gemeld op 23 september, dag 210 van de uitbraak. Op 15 oktober, dag 232 van de uitbraak, was dat aantal al verdubbeld tot boven de 200.000. 11 dagen later werd de grens van 300.000 gevallen gepasseerd en 12 dagen daarna is de 400.000e positieve test verwerkt. Van meer dan 9.100 mensen is zeker dat ze door het coronavirus zijn overleden. In de loop van december overlijdt waarschijnlijk de 10.000e Nederlander aan een coronabesmetting.

26 november 2020: Sterfte door corona in zuiden acht keer hoger dan in het noorden

In het zuiden van het land zijn in de eerste golf coronabesmettingen relatief gezien acht keer zoveel slachtoffers gevallen als in het noorden.

27 november 2020: CBS: Oversterfte neemt af, minder extra sterfgevallen in tweede coronagolf.

De tweede golf van sterfgevallen die vermoedelijk wordt veroorzaakt door het coronavirus heeft tot nu toe minder slachtoffers geëist dan de eerste. Ook neemt de oversterfte langzaam af. Vorige week kwamen 3.336 mensen te overlijden. 364 meer dan de afgelopen jaren normaal was rond deze tijd. Wel wordt de dalende trend voortgezet. Het is nu al negen weken zo dat er meer mensen overlijden dan normaal. In die periode overleden in totaal 3.900 meer mensen dan gebruikelijk. Dat is minder dan tijdens de eerste golf, toen in negen weken 9.000 mensen meer overleden dan gebruikelijk. De tweede golf lijkt zich wel uit te strekken over een langere tijd. Toen de pandemie veel slachtoffers eiste in het voorjaar overleden in alle leeftijdsgroepen meer mensen, maar vooral bij de 65-plussers. Door de huidige opleving van het virus overlijden alleen opvallend veel ouderen.

27 november 2020: Geen maandelijkse coronatest voor alle Nederlanders: 'Weinig zinvol'.

Alle Nederlanders elke maand testen op Covid-19 gaat niet gebeuren. "Het is niet de bedoeling om mensen individueel eens per maand te testen, dit is weinig zinvol", zegt het ministerie. Opvallend,

want eerder deze maand zinspeelde minister Hugo de Jonge nog op herhaaldelijke massatests.

OMT-lid Andrea Voss: "Als je het land van het slot wil, is een keer per maand testen niet voldoende, dan moet je veel vaker testen tot wel om de drie tot vier dagen." Zoveel testen heeft Nederland niet.

28 november 2020: Van Dissel: 'De 2e golf gaat zo tot maart duren'.

Twee weken geleden dacht het RIVM in januari terug te zijn op het niveau van afgelopen zomer. Nu is Jaap van Dissel somberder. Het zou weleens maart kunnen worden voordat de 2e golf voorbij is. "Ik denk toch dat er minder mensen

thuiswerken. Op de weg is het drukker dan het in maart was. Uiteindelijk vertaalt zich dat allemaal in het aantal contacten dat mede bepaalt hoeveel besmettingen er zijn. Je krijgt ook het gevoel dat zodra er gunstige berichten worden gemeld, het urgentiegevoel bij mensen minder wordt. Het was vorig weekend toch wel erg druk in winkelstraten."

28 november 2020: Ruim 400.000 geregistreerde doden in Europa door corona.

In Europa zijn inmiddels meer dan 400.000 mensen door het coronavirus overleden. Europa de op één na dodelijkste zone van de pandemie in de wereld, met in totaal 400.649 sterfgevallen. In Latijns-Amerika en de Cariben is de situatie met ruim 444.000 doden nog erger. De laatste week zijn ruim 36.000 overlijdens geregistreerd in Europa, zwaarste weekbalans sinds het begin van de pandemie.

28 november 2020: Winkels Black Friday per direct gesloten vanwege drukte.

Alle winkels in het centrum van Eindhoven moeten per direct dicht. Het is te druk in de binnenstad met oog op de coronamaatregelen en daarom heeft burgemeester John Jorritsma een noodbevel afgekondigd. Winkeliers in het centrum mogen vanaf 15.00 uur niemand meer naar binnen laten. Uiterlijk om 16.00 uur moet het winkelende publiek alle winkels hebben verlaten. Het noodbevel is alleen voor vandaag afgekondigd. "Ingrijpende maatregelen als vervroegde winkelsluiting zijn een ultimum remedie", zei Jorritsma vandaag. Mensenmassa's zijn volgens hem 'een lust voor het virus'. In het centrum van Rotterdam moeten de winkels om 17.00 uur de deuren sluiten. Rotterdam, Amsterdam en Eindhoven riepen vandaag op niet meer naar het centrum te komen wegens drukte.

30 november 2020: Testen en behandelen van hiv-patiënten verstoord door corona.

De coronapandemie raakt ook de strijd tegen hiv, het virus dat aids kan veroorzaken. Bijna driekwart van alle lopende hiv-testprogramma's en meer dan de helft van alle behandelprogramma's is ernstig verstoord geraakt door corona, concludeert het Aidsfonds. Volgens het fonds neemt het aantal hiv-infecties toe in

grote delen van de wereld. De combinatie met het coronavirus heeft “een desastreus effect op de wereldwijde aidsbestrijding”, zegt het Aidsfonds. Zo zijn de hiv-testlocaties momenteel vooral bezig om mensen op besmetting met het coronavirus te testen. Testen op hiv bij mensen thuis gaat een stuk moeilijker dan voorheen. Het gevolg is dat er minder hiv-gevallen worden opgespoord, waardoor de kans groeit dat mensen nietsvermoedend anderen besmetten, of dat hun besmetting te laat wordt ontdekt om ze nog te kunnen redden. Bovendien durven hiv-patiënten soms niet naar een ziekenhuis of een kliniek te gaan uit angst voor corona. Directeur Mark Vermeulen: “De toevoer en beschikbaarheid van levensreddende hiv-medicijnen is ernstig in het gedrang gekomen.”

30 november 2020: Ziekenhuizen doen weinig aangifte van geweld tegen zorgverlener.

Ziekenhuizen doen nauwelijks aangifte van geweld tegen hulpverleners, of ze weten niet of er aangifte is gedaan van geweldsincidenten tegen hun medewerkers. Al jaren is geweld tegen hulpverleners een probleem en nog steeds krijgen veel zorgverleners in hun werk te maken met agressie, intimidatie en geweld. Zeker nu in tijden van corona niet iedereen zich aan regels wil houden. Een recente enquête van zorgvakbond NU’91 onder 1.200 leden toonde aan dat 60% van de zorgverleners meer agressie ervaart tijdens de coronacrisis. Een kwart kreeg zelfs te maken met dreigementen en fysiek geweld. Veel ziekenhuizen laten het aan individuele medewerkers de keuze om aangifte te doen. Reden voor het niet doen van aangifte door ziekenhuizen is dat medewerkers het te veel tijd vinden kosten, of uit angst dat hun adresgegevens door aangifte bekend worden.

30 november 2020: RIVM over ons gedrag: meer mensen laten zich testen en vermijden drukte.

Volgens een nieuw gedragsonderzoek van het RIVM halverwege november houdt het gros van de Nederlanders zich beter aan de coronamaatregelen. Meer mensen vermeden drukke plekken en lieten zich testen. Van 64.000 ondervraagden die tussen 11 en 15 november meededen aan het onderzoek zegt 62% drukte te vermijden, dat was bij de vorige meting van begin oktober nog 52%. Het aantal mensen dat zich met klachten laat testen is 58%, dat was eerder 42%. “Het zijn twee forse veranderingen in ons gedrag”, zegt Marijn de Bruin van de gedragsunit van het RIVM. Ten tijde van de ondervraging was er net een piek geweest in het

aantal besmettingen. “De gedragsverandering die we zien lijkt dus gepaard te gaan met een sterke daling van de verspreiding van het virus.”

30 november 2020: Moderna gaat goedkeuring in EU en VS aanvragen voor coronavaccin.

Farmaceutisch bedrijf Moderna gaat een noodgoedkeuring voor zijn coronavaccin aanvragen in de Europese Unie en de Verenigde Staten, nadat de werkzaamheid ook uit een uitgebreidere analyse is gebleken. Het vaccin van Moderna is voor 94,1% effectief en er zijn nauwelijks ernstige bijwerkingen. Alle deelnemers aan de test, die wel ernstige gezondheidsklachten kregen, hadden een placebo toegediend gekregen. Topman Stéphane Bancel van Moderna laat weten dat zijn bedrijf klaarstaat om vaccins te gaan verschepen zodra de goedkeuring er is. “We hebben al miljoenen doses klaar en elke dag komt daar meer bij.” Moderna’s eerste ladingen gaan volledig naar de Verenigde Staten. In dat land denkt de farmaceut nog dit jaar 20 miljoen doses te kunnen uitleveren.